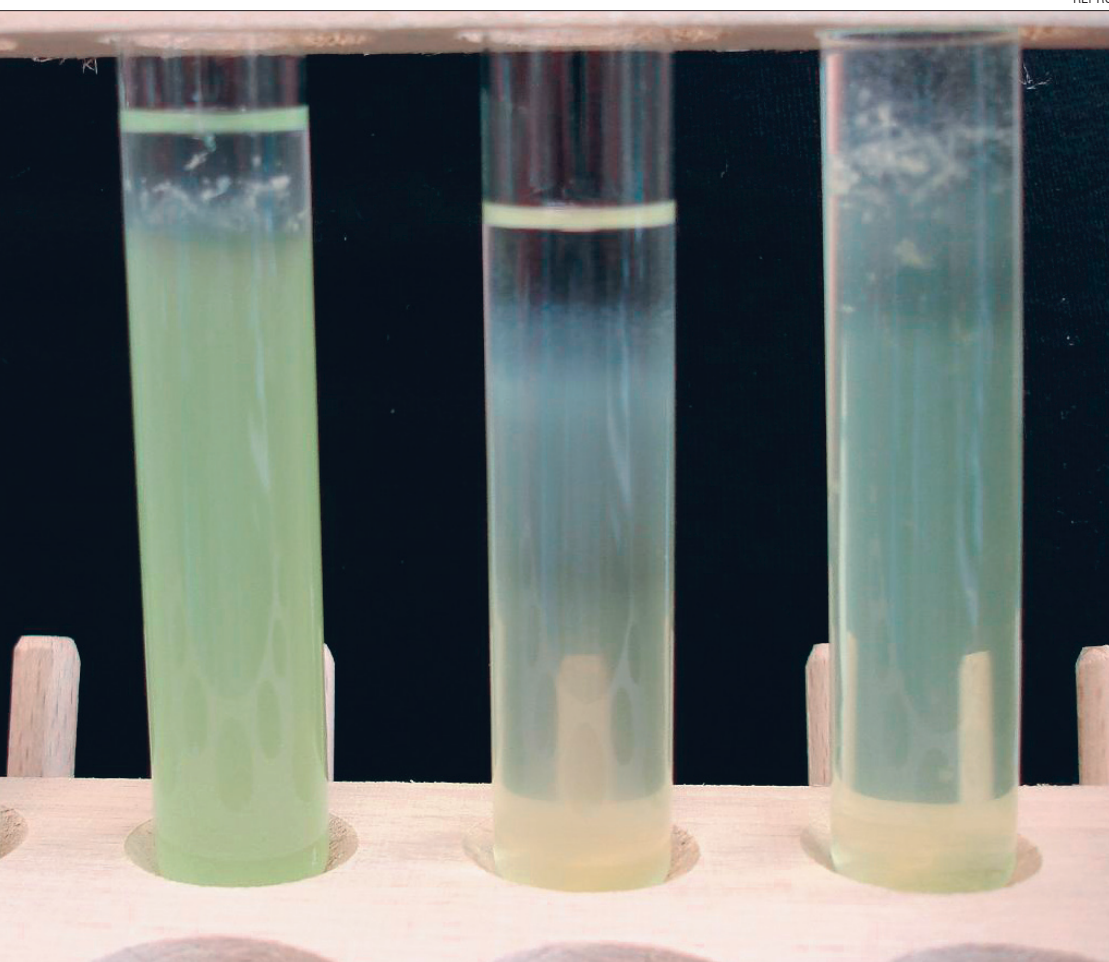

REPRO

mise kohta pikemalt-põhjalt-kumalt. Hirm reeglina kaob, kui nad sellest rohkem teada saavad,” märgib Allik.

Ta lisab, et geenidoonoril on õigus igal ajahetkel oma andmed kustutada, kui tal peaks selline soov tekkima.

Kas geeniproovi saab anda ka anonüümselt, öeldes vaid vanuse ja vanemate haigused?

“Kahjuks pole anonüümsel vereproovil mõtet,” selgitab

Annely Allik, “sest me uurime võimalikke seoseid põetud haiguste, nende ravi, terisekäitumise ja geneetilise eelsoodumuse vahel. Kui meil on ainult geneetiline informatsioon, aga puudub teine pool ehk siis info fenotüübi (fenotüüp on organismi välis- ja sisetunnuste kogum, mis areneb genotüübi ja väliskeskkonna tingimuste koostoimel – toim.) kohta, siis pole teadlastel suurt midagi uurida.”

ESIALGU EI SAA MIDAGI TEADA

Ka Geenivaramu labori töötajate kasutuses olev infosüsteem ei reeda neile, kelle proovidega nad töötavad. Kui vereproovist midagi isearalikkult leitakse, ei saa sellest tegelikult teada ka inime- ne ise. Vähemalt esialgu. Tulevikus küll, kui ta seda soovib. Geenidoonoril on tulevikus võimalik saada personaalset tagasisidet oma ter-

viseeriskide või näiteks ravimisebivuse kohta.

Võimaluse saada tagasisidet ja konsultatsiooni plaanib Geenivaramu luua siis, kui esimene etapp on läbitud ehk siis 100 000 proovi koos. Kõigile doonoritele tehakse isiklikud geenikaardid, mida inimene saab soovi korral ka ise kasutada.

“Kui koguneb nii palju infot geeniriskide kohta, et sellest hakkab juba praegustele doonoritele endale reaalselt kasu olema, siis anname sellest loomulikult teada,” kinnitab Allik.

PILK TULEVIKKU VÕI MINEVIKKU

19-aastane Kristiina ütleb, et ta võib Geenivaramule verd anda küll, aga oma geenides peidus olevatest võimalikest haigustest ta siiski teada ei taha.

“See oleks nagu nõia juures käimine,” naerab ta. “Ja pärast muretse iga väikese peavalu pärast, kas see nüüd ongi lubatud kole haigus. Või hakka paaniliselt iga vähimagi häda korral arsti juurde jooksma.”

Küll meeldiks talle avastada geeniuuringu abil midagi uut oma päritolu kohta. Kas ka sellist teavet võib Geenivaramust kunagi saada?

VIVIKA VESKI

Järgneb Targu Talitas nr 36.

TOPELT-ALLAHINDLUS!

Augusti lõpuni kõigis Eesti Optiku kauplustes prillitellijale kaks allahindlust ühekorraga!

JÄ KÕIK PÄIKESEPRILLID 40% SOODSAMAD!

Klaasid
-30%

Raamid
-30%

WWW.OPTIKA.EE

EESTI OPTIK

MEIE KAUPLUSED Tallinnas Väike-Karja 5, Kaubamaja 6, Tartu mnt 45, Sõpruse pst 213, Pärnu mnt 17, Pärnu mnt 68, Pärnu mnt 238 Järve Selveris. Kuressaares Kohtu 1. Tartus Rüütli 10. Pärnus Hospitali 14, Rüütli 47, Seedri 6. Viljandis Turu 6. Kärdlas Heltermaa mnt 14A. Paldes Vee 3. Raplas Tallinna mnt 14. Rakveres Tallinna mnt 16. Jõhvis Narva mnt 5.